Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/24/523195

Onderwerp
Verzoek tot onttrekken percelen Kloosterkwartier Sittard aan het openbaar verkeer op grond van de Wegenwet

Voorstel
De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. in te stemmen met het starten van een uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb ten behoeve van het ontwerpbesluit om percelen in het Kloosterkwartier met kadasternummers gemeente Sittard sectie F 2353, 2420, 2544, 2545, 2548, 2550, 2551, 2552, 2554, 2555, 2556, 2557 in de zin van artikel 7, 9 en 11 van de Wegenwet te onttrekken aan de openbaarheid;
2. het ontwerpbesluit ter inzage te leggen volgens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure Algemene wet bestuursrecht.

Inleiding

Voor de percelen in het Kloosterkwartier met kadasternummers gemeente Sittard sectie F 2353, 2420, 2544, 2545, 2548, 2550, 2551, 2552, 2554, 2555, 2556, 2557 is tussen Gemeente en Monumenten Limburg BV en Laudy Bouw en Ontwikkeling BV, op 11 februari 2009 in een vaststellingsovereenkomst vastgelegd dat deze percelen gedurende 15 jaar openbaar zullen zijn zoals bedoeld in de Wegenwet en de gemeente gedurende 15 jaar het onderhoud voor dit terrein voor haar rekening neemt.
Deze periode (van overeengekomen onderhoud en openbaarheid) loopt af per aanstaande 1 januari 2025. Vanuit de zijde van het bestuur van de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier Sittard (de opvolger in de verplichtingen van Laudy), is via Valkenburgh Advocaten en Mediators medewerking gevraagd aan het opheffen van de openbaarheid. Deze medewerking aan een verzoek tot opheffing van openbaarheid is eveneens in 2009 contractueel overeengekomen. Binnen de reikwijdte van haar publiekrechtelijke bevoegdheden waaronder de Wegenwet dient de gemeenteraad hierover te besluiten.

Burgemeester	Gemeentesecretaris
mr. J.Th.C.M. Verheijen	J.A.M. Heesen

Beoogd effect

In reactie op het verzoek tot het onttrekken aan de openbaarheid van bedoelde percelen in het Kloosterkwartier, een uniforme openbare voorbereidingsprocedure starten, overeenkomstig artikel 7, 9 en 11 van de Wegenwet (bijlage 3) en overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst uit 2009. Het verzoek wordt behandeld als een verzoek uit artikel 11 lid 1 en 2 van de Wegenwet. De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Awb (de uitgebreide procedure) is van toepassing. Hierbij is mogelijk dat derden zienswijzen indienen. De raad beslist na afloop van de procedure op het verzoek. Op grond van artikel 11 lid c van de Wegenwet heeft de Raad na belangenafweging de mogelijkheid het verzoek te weigeren.

Overzicht betrokken percelen

De percelen bevatten infrastructuur die nu feitelijk voor ieder toegankelijk is.

<u>Toelichting privaatrechtelijke vaststellingsovereenkomst uit 2009.</u>
Deze vaststellingsovereenkomst van 11 februari 2009 geeft het volgende aan over de medewerking door de gemeente aan de openbaarheid en de beëindiging van de openbaarheid van deze

percelen:

Artikel 1 Dulden van openbaarheid op particuliere gedeelten project Kloosterkwartier,
a. De eigenaar verklaart en staat er jegens de gemeente voor in dat hij met betrekking tot de niet bebouwde gedeelten van zijn eigendommen. kadastraal bekend als gemeente Sittard. sectie F nummer 2353, 2420, 2544, 2545, 2548, 2550, 2551, 2552, 2554, 2555, 2556 en 2557 die er zich volgens partijen toe lenen om te dienen:
- als ontsluiting van het project "Kloosterkwartier" richting oude Markt. - Dominicanenwal en Kerkpad,
- dan wel als voor het publiek geschikte verblijfsruimte anderszins. daaronder mede te verstaan de pleintjes binnen het project 'Kloosterkwartier', respectievelijk de daktuin op de Ursulinenparking
gedurende een periode van minimaal vijftien achtereenvolgende jaren volledige openbaar conform de Wegenwet duldt, waardoor die gedeelten van het project "Kloosterkwartier" geacht worden in ieder geval gedurende voormelde periode van vijftien jaren onomkeerbaar onderdeel uit te maken "van de door de gemeente Sittard-Geleen te beheren en te onderhouden openbare infrastructuur ter plaatse".
b. De in het vorige lid genoemde termijn van vijftien ononderbroken jaren vangt aan per 1 januari 2010 of zoveel eerder of later als de openbare gedeelten in het kader van de kwalitatieve en technische opwaardering daarvan worden opgeleverd.
c. Zodra de in de vorige leden genoemde termijn van vijftien jaren is verlopen en de eigenaar heeft aangegeven de openbaarheid van de aan laatstgenoemde in eigendom toebehorende gedeelten binnen het project te willen beëindigen zal de gemeente **daartoe binnen de grenzen van haar bevoegdheid en met inachtneming van de ter zake rechtens geldende voorschriften waaronder de wegenwet** volledige medewerking verlenen.

Artikel 5 Publiekrechtelijke voorschriften en regelingen.
Het bepaalde in deze overeenkomst laat de krachtens **publiekrechtelijke voorschriften of regelingen** op partijen rustende verplichtingen c.q de uitoefening van de aan partijen toekomende bevoegdheden onverlet.

Dit artikel bepaalt in dat de gemeente (na het verloop van de vijftien jaren èn nadat de eigenaar heeft aangegeven de openbaarheid te willen beëindigen) binnen de grenzen van haar bevoegdheid en met inachtneming van de ter zake rechtens geldende voorschriften waaronder de Wegenwet volledige medewerking verleent. Ook artikel 5 geeft aan dat het bepaalde in deze overeenkomst de krachtens publiekrechtelijke voorschriften of regelingen op partijen rustende verplichtingen c.q de uitoefening van de aan partijen toekomende bevoegdheden van toepassing laat.

Toelichting: het ontstaan van een openbare weg.
Wil er sprake zijn van een *openbare weg*, dan moet aan twee voorwaarden worden voldaan: er moet sprake zijn van een '*weg*' in de zin van artikel 1 Wegenwet en de weg moet openbaar zijn in de zin van artikel 4 Wegenwet. Onder openbare wegen vallen volgens artikel 1 van de Wegenwet ook verkeersbanen voor beperkt gebruik, zoals ondermeer voetpaden, fietspaden, kerkwegen en andere verkeersbanen. De Wegenwet heeft naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State betrekking op verkeersbanen die een functie vervullen ten behoeve van het afwikkelen van het openbare verkeer en die derhalve naar hun aard of functie een grote, onbepaalde publieksgroep dienen. Bepalend is echter of weg op dit moment feitelijk wordt gebruikt (en niet of deze kan worden gebruikt) door het openbare verkeer. Verder is de ligging, vormgeving en gesteldheid van de weg ook van belang. Tot slot duidt gemeentelijk onderhoud op een openbare weg en dus ook op een 'weg' in de zin van de Wegenwet (vgl. artikel 15 Wegenwet).
Ten aanzien van de benodigde openbaarheid: een *weg* is *openbaar* 1. wanneer deze gedurende dertig achtereenvolgende jaren voor eenieder toegankelijk is; 2. wanneer deze gedurende tien achtereenvolgende jaren voor eenieder toegankelijk is en gedurende die tijd is onderhouden door het Rijk, de Provincie of de gemeente; 3. wanneer de rechthebbende daaraan de bestemming van openbare weg heeft toegekend.

Toelichting: openbaarheid van de genoemde percelen Kloosterkwartier.

- Het is aannemelijk te maken op basis van bovenstaande uitleg dat het hier voor het merendeel van de percelen gaat om een openbare weg (het betreft bereikbaarheid en

doorgang voor diverse functies voor voetganger, fietsers maar ook auto), en de gemeente heeft gedurende 15 jaren aantoonbaar het onderhoud gehad.

We gaan op grond van het bovenstaande èn naar aanleiding van de bedoeling van partijen zoals blijkt uit de afspraken uit de vaststellingsovereenkomst ervan uit dat de percelen/ wegen merendeels openbaar zijn geworden conform de Wegenwet, in ieder geval na de vijftien jaren onderhoud door de Gemeente Sittard-Geleen. Ook in het verzoek van de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier wordt van de opheffing van openbaarheid conform de Wegenwet uitgegaan.

Toelichting: verzoek van de belanghebbende de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier tot beëindiging openbaarheid.
De brief van Valkenburgh Advocaten en Mediators van 27 februari 2024 namens het bestuur van de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier is het in de vaststellingsovereenkomst bedoelde "aangeven" (artikel 1 lid c) van de eigenaar dat deze de openbaarheid conform de Wegenwet wenst te beëindigen.

Toelichting Wegenwet: deze wet geeft over het ophouden van openbaarheid in artikelen 7,9 en 11 het volgende aan:

Artikel 7
Een weg heeft opgehouden openbaar te zijn:
I. wanneer hij gedurende dertig achtereenvolgende jaren niet voor een ieder toegankelijk is geweest;
II. wanneer hij door het bevoegd gezag aan het openbaar verkeer is onttrokken.

Artikel 9
1. Een weg, niet behoorende tot de in artikel 8 bedoelde, kan aan het openbaar verkeer worden onttrokken bij een besluit van den raad der gemeente, waarin de weg is gelegen.
2. Het besluit, bedoeld in het eerste lid, wordt meegedeeld aan Gedeputeerde Staten.

Artikel 11
1. Ieder belanghebbende bij een weg, niet behoorende tot de in artikel 8 bedoelde, heeft het recht aan den raad der gemeente, waarin de weg is gelegen ten opzichte van dien weg toepassing van artikel 9 te verzoeken.
2. Op de voorbereiding van de beslissing op het verzoek is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
3. Weigert de raad aan het verzoek te voldoen, dan staat aan den verzoeker beroep op Gedeputeerde Staten open.

Dit betekent dat een weg niet meer openbaar is wanneer hij door het bevoegd gezag aan het openbaar verkeer is onttrokken. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad. Ook kan elke belanghebbende de gemeenteraad verzoeken om een weg aan de openbaarheid te onttrekken. Hierbij wordt dan de uitgebreide voorbereidingsprocedure Awb gevolgd, bepaalt artikel 11 lid 2 Wegenwet.
De brief van Valkenburgh Advocaten en Mediators van 27 februari 2024 namens het bestuur van de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier is een verzoek zoals bedoeld in artikel 11 lid 1, en zoals bedoeld in de vaststellingovereenkomst artikel 1c.

Bijzonderheden van de betrokken percelen:

- Bestemmingsplan Centrum Sittard: de percelen nrs. 2420 en 2555 hebben de bestemming verkeer – verblijfsgebied. Centrum Sittard: Artikel 20 Verkeer - Verblijfsgebied De overige percelen (nrs. 2544, 2545, 2548, 2557, 2554, 2550, 2551, 2552 dus incl. de percelen Cour

Solaris) hebben eveneens de bestemming verkeer. Centrum Sittard: Artikel 19 Verkeer Verder hebben al de betrokken percelen de dubbelbestemmingen cultuurhistorie Centrum Sittard: Artikel 30 Waarde - Cultuurhistorie en archeologie 1 Centrum Sittard: Artikel 27 Waarde - Archeologie - 1.

- Het gebied maakt in zijn geheel onderdeel uit van het Rijksbeschermd stadsgezicht Sittard, Monumentenwet. In het bestemmingsplan Centrum Sittard zijn daarom beschermende voorschriften opgenomen via de "waarde cultuurhistorie".
  BEGRENZINGSKAART_aanwijzing_1543.jpg (2362×2029)
- Bestaande rechten en plichten.
  In deze de percelen zijn onder gemeentelijke openbare riolering en gemeentelijke rioleringsknooppunten aanwezig. Ook de toegankelijkheid voor lediging van de afvalcontainer van de bewoners, de twee aanwezige vergunninghouders-parkeerplaatsen, de toegang tot de voorzieningen van Enexis, de stroomtoevoer tot de aanwezige verlichting en de toegang tot en recht van opstal voor kunstwerk De Navel van Limburg en het aanwezige recht van opstal voor een beeld met sokkel vragen aandacht. Verder zijn belangen van toegang voor hulpdiensten aanwezig.

Argumenten

1. de Raad geeft invulling aan de contractuele afspraken d.d. 11 februari 2009 door, in reactie op het verzoek tot het onttrekken aan de openbaarheid van bedoelde percelen in het Kloosterkwartier, een uniforme openbare voorbereidingsprocedure starten, overeenkomstig artikel 7, 9 en 11 van de Wegenwet (bijlage 3) en overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst uit 2009. Het verzoek wordt behandeld als een verzoek uit artikel 11 lid 1 en 2 van de Wegenwet. De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Awb (de uitgebreide procedure) is van toepassing. Hierbij is mogelijk dat derden zienswijzen indienen. De Raad beslist na afloop van de procedure op het verzoek.
2. De gemeente verleent daarmee de in de vaststellingsovereenkomst vermelde medewerking indachtig de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid uit de Wegenwet en Algemene wet bestuursrecht waaronder afdeling 3.4 Awb.
3. Door het volgen van de uniforme voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 Awb zoals voorgeschreven in de Wegenwet is het mogelijk de diverse belangen zorgvuldig inzichtelijk te maken alvorens de Raad een besluit neemt. Bij de overwegingen inzake het verzoek tot beëindiging van de openbaarheid zullen de gemeentelijke belangen worden meegewogen, naast eventuele zienswijzen.
   Bij de in het verzoek betrokken percelen zijn onder meer gemeentelijke belangen gemoeid van aanwezige gemeentelijke openbare riolering en aanwezige gemeentelijke rioleringsknooppunten. Ook de toegankelijkheid voor lediging van de afvalcontainer van de bewoners, de twee aanwezige vergunninghouders-parkeerplaatsen, de toegang tot de voorzieningen van Enexis, de stroomtoevoer tot de aanwezige verlichting en de toegang tot en recht van opstal voor kunstwerk De Navel van Limburg en het aanwezige recht van opstal voor een beeld met sokkel vragen aandacht.
4. Door beperkingen vanuit bestemmingsplan, de status van Rijksbeschermd Stadgezicht en de diverse aanwezige belangen zal naar verwachting het wijzigen in een niet-openbaar karakter slechts beperkte mogelijkheden bieden aan de eigenaren om het terrein af te sluiten en te herinrichten.
5. Totdat een brede belangenafweging heeft plaatsgevonden en door de Raad een besluit is genomen over het verzoek tot de onttrekking aan openbaarheid van deze percelen blijft de situatie hetzelfde. De gemeente blijft aan zet voor onderhoud en beheer.

Kanttekeningen

1. De Raad besluit over het verzoek tot onttrekking aan de openbaarheid. Het voorstel bevat kanttekeningen bij de statuswijziging van de openbaarheid. Op grond van artikel 11 lid c van de Wegenwet heeft de Raad na belangenafweging van de uitgebreide voorbereidingsprocedure de mogelijkheid het verzoek te weigeren. Dan ontstaat discussie over het nakomen van de vastgelegde verplichting tot medewerking met mogelijke vordering tot nakoming en schadeclaim vanuit de verzoeker.
2. Totdat een belangenafweging heeft plaatsgevonden en door de Raad een besluit is genomen over het verzoek tot de onttrekking aan openbaarheid van deze percelen blijft de situatie hetzelfde. De gemeente blijft – ook financieel- aan zet voor onderhoud en beheer. Dit wijzigt bij onttrekken aan openbaarheid.
3. De verzoeker wil zelf kunnen beschikken over de terreinen ten behoeve van de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier. Dit zal in praktijk niet onbeperkt mogelijk zijn gezien bovenstaande belangen waarmee rekening moet worden gehouden, ook indien de openbaarheid van de terreinen vervalt.

Juridisch

1. Het wettelijk kader voor dit verzoek tot een onttrekkingsprocedure wordt gevormd door artikel 7, 9 en 11 Wegenwet. Het bevoegde orgaan om tot onttrekking aan de openbaarheid over te gaan is de gemeenteraad. Afdeling 3.4 Awb is van toepassing bij dit verzoek, de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Daarmee worden alle belangen bij het onttrekken aan de openbaarheid vooraf inzichtelijk ten behoeve van een zorgvuldig besluit.
2. Door het doen van een voorstel aan de Raad vult de gemeente de in de vaststellingsovereenkomst 2009 overeengekomen medewerking in. Een besluit volgt na afweging van alle betrokken belangen via de Raad.
3. De vigerende status Rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht en ook de huidige bestemmingen (bestemmingsplan Centrum Sittard, bestemmingen Verkeer-verblijfsgebied, Verkeer, waarde archeologie en waarde cultuurhistorie) wijzigen niet.
4. De machtiging/besluit van de Vereniging van Eigenaars Kloosterkwartier dat ten grondslag ligt aan het verzoek en het schrijven is door Valkenburgh Advocaten en Mediators aangereikt.

Inclusie

De toegankelijkheid van het Kloosterkwartier voor toerisme kan minder worden. Dit is afhankelijk van hoe de eigenaar de toegang regelt na onttrekking aan de openbaarheid.

Duurzaamheid

Niet van toepassing, aangezien dit besluit uitsluitend gaat over het verzoek tot onttrekken aan de openbaarheid van percelen.

Financiën

Een positief eindbesluit van de Raad leidt tot een reductie van wegen in beheer en onderhoud bij de gemeente.

Openbare besluitenlijst

De gemeenteraad stemt in met het ontwerpbesluit voor het onttrekken aan de openbaarheid van enkele percelen in het Kloosterkwartier te Sittard in de zin van artikel 7, 9 en 11 van de Wegenwet

overeenkomstig bijgaand ontwerpbesluit met bijbehorende tekening. Hierbij wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Communicatie en participatie
Na een akkoord van de Raad op het voorstel kan een ontwerpbesluit worden gepubliceerd (bijlage 2) en kan er door belanghebbenden via de uniforme openbare voorbereidingsprocedure een zienswijze worden ingediend. Er vindt een publicatie plaats in de bekendmakingen van Overheid.nl. Nadat de zienswijzen zijn verzameld wordt aan de Raad een voorstel voor een besluit voorgelegd, waarna de Raad besluit over het verzoek tot onttrekking.

Vervolg
De gemeenteraad beslist na afloop van de procedure op het verzoek.

Bijlagen:
Bijlage 01: concept raadsbesluit
Bijlage 02: concept publicatie ontwerpbesluit
Bijlage 03: tekst art 1, 4, 7, 9 en 11 Wegenwet

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller: [redacted] E-mail: [redacted]@sittard-geleen.nl Team: Projecten Portefeuillehouder: L.G.A.J. Geilen	Reg. nummer : Reg. datum : ----2024 Reg.nummer(s) bijlagen :